

РЕШЕНИЕ

№ 219

гр. Сливен, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВЕН, XI СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ива Ил. Стойчева Коджабашева

при участието на секретаря Андреана Ст. Станчева
като разгледа докладваното от Ива Ил. Стойчева Коджабашева Гражданско дело № 20232230104863 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искова молба на Й. С. С. от гр. Сливен срещу „БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД, с която е предявен иск за прогласяване за нищожна на клауза в Договор за кредит, предвиждаща заплащане на такса за експресно обслужване.

Ищцата твърди, че на 18.05.2022 г. сключила с ответника Договор за кредит № 300811718, по силата на който усвоила главница в размер на 700,00 лв. В чл. 10, ал. 2 от договора било уговорено кредитополучателят да заплати такса за експресно обслужване в размер на 282,08 лв. Ищцата твърди, че цитираната клауза е неравноправна по смисъла на чл. 143, ал. 1 ЗЗП и в този смисъл нищожна, тъй като задължава потребителя да заплати сума в размер на 40 % от главницата за услуги, които реално не са извършени. Ищцата твърди, че клаузата не е индивидуално уговорена, а чрез нея се заобикалят законовите разпоредби на чл. 10а, ал. 2 и чл. 19, ал. 4 ЗПК. Наред с това, ищцата излага, че клаузата противоречи на добрите нрави, тъй като води до скрито оскъпяване на кредита. На изложените основания моли за уважаване на иска и присъждане на направените по делото разноски.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срок, с който изразява становище за неоснователност на предявения иск. Не оспорва сключения

договор за кредит, но твърди, че клаузата за заплащане на такса за експресно обслужване е валидна и действителна, не противоречи на добрите нрави, а е израз на принципа на договорна свобода. Изтъква, че дължимата такса не следва да се калкулира в ГПР по кредита, индивидуално уговорена е и не е задължителна предпоставка за сключване на договора. На изложените основания моли за отхвърляне на иска като неоснователен и претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание ищцата, редовно призована, не се явява лично и не изпраща представител. Депозирала е чрез своя пълномощник - адвокат, писмено становище, с което поддържа предявения иск, моли съда да го уважи и да присъди направените по делото разноски, вкл. адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв.

Ответното дружество, редовно призовано, не изпраща представител.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства и становищата на страните, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е иск с правна квалификация **чл. 26, ал. 1, предл. първо, второ и трето ЗЗД, вр. чл. 22 ЗПК и чл. 143, ал. 1 ЗЗП** за обявяване за нищожна на клаузата на чл. 10, ал. 2 от Договор за кредит № 300811718 от 18.05.2022 г., сключен между ищцата Й. С. С., ЕГН: ***** и ответното дружество „БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД, предвиждаща задължение за заплащане на такса за експресно обслужване в размер на 282,10 лв.

Предявеният иск е **процесуално допустим**, а разгледан по същество, съдът го намира и за **основателен**.

Страните не спорят, че между ответника „БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД и ищцата Й. С. е бил сключен процесният Договор за кредит № 300811718 от 18.05.2022 г., по силата на който ищцата е усвоила сумата в размер на 700,00 лева. Страните не спорят и по наличието на уговорена в чл. 10, ал. 2 от Договора клауза, предвиждаща задължение на кредитополучателя за заплащане на такса за експресно обслужване, която, както се установява от приетия по делото Договор за кредит, е в размер на 282,10 лв.

Спорът между страните е правен и касае действителността на предвидената в чл. 10, ал. 2 от Договора за кредит такса за експресно

обслужване.

Ответникът е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ищцата е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, тоест страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9 ал. 3 ЗПК и на кредитор съгласно чл. 9, ал. 4 ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон - ЗПК.

Разпоредбата на чл. 10а, ал. 1 ЗПК дава възможност на страните по договор за потребителски кредит да договорят допълнителни услуги, но за да са валидни и за да породят правно действие, същите следва да са уговорени в съответствие с чл. 10а, ал. 2 ЗПК, забраняващ на кредитора да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита.

В случая услугата „експресно обслужване“ безспорно касае действия, свързани с отпускането на кредита и начисляването на такса за нея попада в забраната на чл. 10а, ал. 2 ЗПК.

Наред с това, таксата за експресно обслужване по чл. 10, ал. 2 от Договора за кредит е уговорена и във фиксиран размер. Липсва каквато и да е еквивалентност между таксата и извършената услуга от кредитора. От съдържанието на договора за кредит не става ясно как тази допълнителна услуга е остойностена, по каква методика е формирана цената за ползването ѝ и какви конкретни действия от страна на кредитора се включват в тази услуга. Ето защо, клаузата е сключена и в нарушение на разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 ЗПК, съгласно която видът, размерът и действието, за което се събират такси и/или комисиони, трябва да бъдат ясно и точно определени в договора за потребителски кредит.

На следващо място, услугата за експресно обслужване е пряко свързана с договора за кредит. Следователно, таксата за тази услуга представлява разход по кредита по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗПК и съгласно чл. 11, ал. 1, т. 10 и чл. 19, ал. 1 ЗПК следва да се включи в размера на ГПР. Така реално се оскъпява кредитът чрез въвеждане на допълнителни разходи, недопустими

по действащото законодателство, чиято стойност не е включена в определения в договора за кредит ГПР. В случая посоченият в договора размер на ГПР е неточен и заблуждава потребителя, тъй като не отразява действителния размер на разходите по кредита. Същевременно, заплащането на този допълнителен разход по кредита води до значително увеличение на тежестта на задължението на потребителя, тъй като предвидената такса за експресно обслужване е в размер на 40 % от усвоената сума или главницата по кредита.

Съдът намира, че уговорената в чл. 10, ал. 2 от Договора за кредит клауза за заплащане на такса за експресно обслужване по кредита е сключена и в нарушение на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД. С нея неравноправно се третират икономически по-слабите участници в оборота и се използва недостиг на материални средства на един субект за облагодетелстване на друг. Поемането на задължение от страна на кредитополучателя да заплати възнаграждение за услуга, която е присъща на кредитирането и би следвало да е безплатна за него, е уговорено единствено в интерес на кредитора. То увеличава неимоверно тежестта на задължението на потребителя и внася значително неравноправие в правоотношението. Налице е очевидна нееквивалентност на престациите, накърняваща добрите нрави до степен на недействителност на клаузата.

Предвид изложеното, съдът намира, че клаузата на чл. 10, ал. 2 от сключения между страните Договор за кредит № 300811718 от 18.05.2022 г., предвиждаща задължение за заплащане на такса за експресно обслужване в размер на 282,10 лв. е нищожна поради противоречие със закона и накърняване на добрите нрави, поради което предявеният иск следва да бъде уважен като основателен и доказан.

Относно разноските:

С оглед изхода на спора, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищцата направените от нея разноски по делото в размер на 50,00 лв. - заплатена държавна такса.

Видно от договора за правна защита и съдействие, пълномощникът на ищцата е оказал безплатно адвокатска помощ. Минималният размер на адвокатското възнаграждение в случая, определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските

възнаграждения върху цената на иска от 282,10 лв., възлиза на 400,00 лв.

Следва да се отчете обаче, че делото не се отличава с фактическа и правна сложност и е приключило в едно открито съдебно заседание, в което пълномощникът на ищцата не се е явил.

Съгласно Решение на СЕС от 25.01.2024 г. по дело С-438/22, член 101, параграф 2 ДФЕС, във връзка с член 4, параграф 3 ДЕС, трябва да се тълкува в смисъл, че ако установи, че наредба, която определя минималните размери на адвокатските възнаграждения и на която е придаден задължителен характер с национална правна уредба, нарушава забраната по член 101, параграф 1 ДФЕС, националният съд е длъжен да откаже да приложи тази национална правна уредба, включително когато предвидените в тази наредба минимални размери отразяват реалните пазарни цени на адвокатските услуги.

Ето защо, съдът намира, че на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв, ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на пълномощника на ищцата сумата от **360,00 лв.** - дължимо адвокатско възнаграждение с начислен ДДС, с оглед представените доказателства за регистрация по ЗДДС на Еднолично адвокатско дружество „Д.М.“.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА за **НИЩОЖНА** на основание **чл. 26, ал. 1, предл. първо ЗЗД, вр. чл. 10а и чл. 19 ЗПК и чл. 26, ал. 1, предл. трето ЗЗД** клаузата на чл. 10, ал. 2 от Договор за кредит № 300811718 от 18.05.2022 г., сключен между **„БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД**, ЕИК: 201513004, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Изгрев, ул. „Незабравка“ № 25, ет. 5 и **Й. С. С.**, ЕГН: *****, с адрес с., предвиждаща задължение за заплащане на такса за експресно обслужване в размер на 282,10 лв., поради противоречие със закона и накърняване на добрите нрави.

ОСЪЖДА **„БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД**, ЕИК: 201513004, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Изгрев, ул. „Незабравка“ № 25, ет. 5 **ДА ЗАПЛАТИ** на **Й. С. С.**, ЕГН: *****, с адрес с. на основание **чл. 78, ал. 1 ГПК** сумата от **50,00 лв.** /петдесет лева/, представляваща направени по делото разноси - заплатена държавна такса.

ОСЪЖДА „БИ ЕНД ДЖИ КРЕДИТ“ ООД, ЕИК: 201513004, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Изгрев, ул. „Незабравка“ № 25, ет. 5 **ДА ЗАПЛАТИ** на Еднолично адвокатско дружество „Д.М.“, БУЛСТАТ 177492004, с адрес гр., на основание **чл. 78, ал. 1 ГПК, вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАдв**, сумата от **360,00 лв.** /триста и шестдесет лева/, представляваща адвокатско възнаграждение с ДДС по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд - Сливен в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Сливен: _____